

กฎกระทรวง
กำหนดลักษณะการใช้น้ำแต่ละประเภท
พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ ดังต่อไปนี้ เป็นการใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง

(๑) การใช้เพื่อการดำรงชีพ การอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ
เพื่อการดื่มกินของบุคคลหรือสัตว์เลี้ยง และการทำความสะอาดร่างกายของบุคคล ที่พักอาศัย สัตว์เลี้ยง
หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำรงชีพหรือเพื่อสุนทรียภาพในการดำรงชีวิต ตลอดจนการรดน้ำต้นไม้
และพืชต่าง ๆ และกิจกรรมเพื่อการดำรงชีพอื่น

(๒) การใช้เพื่อการเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อยังชีพ ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ
เพื่อการเพาะปลูกหรือการเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อยังชีพ

(๓) การใช้เพื่อการอุตสาหกรรมในครัวเรือน ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการผลิต
หรือการบริการภายในครัวเรือน และให้หมายความรวมถึงกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมาย
ว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และกิจการภายในชุมชนซึ่งสมาชิกชุมชนเป็นหุ้นส่วนร่วมกัน

(๔) การใช้เพื่อการรักษาระบบนิเวศ ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการผลักดัน
น้ำเค็มมิให้รุกเข้าไปยังระบบน้ำประปา หรือเพื่อการรักษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ
หรือการรักษาแหล่งอาหารของสัตว์น้ำ

(๕) การใช้เพื่อการรักษาจารีตประเพณี ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อกิจกรรม
ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนเป็นขนบธรรมเนียมของชาติหรือท้องถิ่น

(๖) การใช้เพื่อการบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อระงับหรือบรรเทาสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนป้องกันภัยอันตรายจากภัยนั้นต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคล

(๗) การใช้เพื่อการคมนาคม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการขนส่งและการสัญจร

(๘) การใช้น้ำในปริมาณเล็กน้อย ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการประกอบกิจการการค้า การบริการ หรือกิจการอื่น ที่มีการใช้น้ำในปริมาณไม่เกินหนึ่งลูกบาศก์เมตรต่อวัน

การใช้น้ำบาดาลในอัตราไม่เกินสองพันลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ ให้ถือว่าเป็นการใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง

ข้อ ๒ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในลักษณะหนึ่งลักษณะใดหรือหลายลักษณะรวมกัน ซึ่งมีอัตราการใช้น้ำบาดาลเกินสองพันลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ แต่ไม่เกินสามพันสองร้อยลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ หรือมีอัตราการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ไม่ใช่ใช้น้ำบาดาลไม่เกินสามหมื่นลูกบาศก์เมตรต่อวัน ดังต่อไปนี้ เป็นการใช้น้ำประเภทที่สอง

(๑) การใช้เพื่อการอุตสาหกรรม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในกิจการโรงงานจำพวกที่สอง และโรงงานจำพวกที่สามตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน การสำรวจแร่และการทำเหมืองตามกฎหมายว่าด้วยแร่ การขุดเจาะปิโตรเลียมดิบและก๊าซธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

(๒) การใช้เพื่อการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในกิจการโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม สวนน้ำ สนามกอล์ฟ หรือกิจการต่อเนื่องอื่น ตลอดจนการใช้น้ำเพื่อการบริหารจัดการหรือปรับปรุงทัศนทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว

(๓) การใช้เพื่อการผลิตไฟฟ้า ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในกระบวนการผลิตไฟฟ้า เพื่อเปลี่ยนพลังงานรูปแบบหนึ่งรูปแบบใดจากแหล่งพลังงานให้เป็นพลังงานไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน ไม่ว่าจะทำให้น้ำมีปริมาณเปลี่ยนไปหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าจะดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๔) การใช้เพื่อการประปา ได้แก่ การนำทรัพยากรน้ำสาธารณะมาใช้เป็นน้ำดิบในกระบวนการผลิตน้ำประปา โดยการทำน้ำให้สะอาด หรือปรับปรุงคุณภาพน้ำดิบโดยวิธีการส่งผ่านด้วยเส้นท่อไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๕) การใช้น้ำเพื่อกิจการอื่น ได้แก่ การใช้น้ำของนิคมอุตสาหกรรม เขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือพื้นที่อื่นในลักษณะเดียวกัน หรือการใช้น้ำบาดาลในอัตราเกินสองพันลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ แต่ไม่เกินสามพันสองร้อยลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ เพื่อการอื่นที่ไม่มีลักษณะตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

ข้อ ๓ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ ดังต่อไปนี้ เป็นการใช้น้ำประเภทที่สาม

(๑) การใช้น้ำในปริมาณมาก ดังนี้

(ก) การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ไม่ใช่บำบัดน้ำบาดาลเกินสามหมื่นลูกบาศก์เมตรต่อวัน

(ข) การใช้น้ำบาดาลเกินสามพันสองร้อยลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ

(๒) การใช้น้ำที่อาจส่งผลให้สมดุลของทรัพยากรน้ำสาธารณะเปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการน้ำ คุณภาพของทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้น ระบบนิเวศ หรือลุ่มน้ำอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวาง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เศรษฐา ทวีสิน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ลักษณะหรือรายละเอียดการใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง ประเภทที่สอง
และประเภทที่สาม เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกโดยนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้